

УДК 811.161.2'373.232.1

DOI 10.18524/2410–3373.2023.26.295014

Юрiю ПРАДIД*м. Львiв, Україна***Yuriy PRADID***L'viv, Ukraine*

**«РИБНІ» ПРИЗВИЩА
В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ:
особливості творення,
територіальна поширеність
1. Карась (карас)**

**“FISH” SURNAMEN
IN THE UKRAINIAN
LANGUAGE:
Peculiarities of Creation,
Territorial Distribution
1. Karas**

ABSTRACT

Introduction. *The study of anthroponyms in general and surnames in particular is one of the urgent problems of modern Ukrainian onomastic science, which has important theoretical and practical significance not only for linguistics but also for history, geography, and ethnology. Despite the close attention of Ukrainian scientists to the study of various aspects of anthroponymy at the end of the XXth — the beginning of the XXIst centuries, it should be said that the study of anthroponyms of individual microsystems, such as settlements, social groups, and, especially, surnames derived from personal names, is only at the initial stage.*

The purpose. *The purpose of the article is to investigate the place of the surnames of the surname microsystem “Karas (karas)” in the system of Ukrainian surnames, to describe the methods of their creation, to distinguish the affixes with the help of which the surnames of this microsystem were formed, to analyze their prevalence on the territory of Ukraine.*

Materials and methods. *The dataset of the investigation was the materials of the website “Ridny” (Ridny), which records 876,000 surnames of residents of Ukraine, of which only 77 surnames belong to the “Karas” surname microsystem. The descriptive method and its main means are used in the article: inventory and systematization of language material in synchrony.*

Results. *The result of the conducted research is the establishment of the place of the surname microsystem “Karas(karas)” in the system of Ukrainian surnames, the description of the methods of creating surnames of this microsystem, the identification of affixes with the help of which these surnames were formed, the determination of the limits of the prevalence of surnames of the surname microsystem “Karas(karas)” in the territories of Ukraine.*

Conclusions. *The analysis of the surnames of the surname microsystem “Karas(karas)” gave reasons to conclude that although this microsystem is relatively small, it is rather diverse in terms of methods and means of creation.*

The most common surname of this microsystem is the surname Karas (3,550 bearers), which occupies the 1,125th place in the general list of residents of Ukraine, and the most derived surnames are formed from the surname Karas (18 surnames).

The most common way of creating surnames of the surname microsystem “Karas (karas)” is the suffix (45 surnames). Most often, the suffixes -ov (7 cases), -enk (-enk) (5 cases), -sk-, -ich(-ich) (4 cases each) were used to create such surnames. 19 surnames are formed by the inflectional method. Among the residents of Ukraine, there are 11 bearers of double surnames.

Of the 77 surnames of the surname microsystem “Karas (karas)” that are common in Ukraine, 35 or 45.45 percent are russified, that is, appeared in the Ukrainian language under the influence of the Russian language.

In the future, the problem of the origin, peculiarities of creation and distribution on the territory of Ukraine of surnames derived from other names of river and sea fish, including a comparative aspect, and some other problems will need to be studied.

Keywords: *karas, peculiarities of creation, suffixational method, morphemic suffix, word-forming suffix, prevalence in Ukraine.*

ВСТУП

Дослідження антропонімів узагалі й прізвищ зокрема — одна з актуальних проблем сучасної української ономастичної науки, яка має важливе теоретичне і практичне значення не лише для мовознавства, але й для історії, географії, народознавства. Незважаючи на пильну увагу українських учених до вивчення різноманітних аспектів антропоніміки в кін. XX—на поч. XXI ст., слід сказати, що дослідження антропонімів окремих мікросистем, як-от населених пунктів, соціальних груп і, особливо, прізвищ, похідних від окремих назв, перебуває лише на початковому етапі.

Мета статті — дослідити місце прізвищевої мікросистеми «*Karascь (karascь)*», описати способи їх творення, вирізнити афікси, за допомогою яких утворилися прізвища цієї мікрогрупи, їх поширеність на теренах України¹.

---

¹ Аналіз проводиться на основі адміністративно-територіального устрою України, що був чинний до грудня 2020 р.

Досягнення цієї мети передбачає розв'язання таких **завдань**: 1) виокремити прізвища прізвищевої мікросистеми «*Карась (карас)*»¹ із системи українських прізвищ; 2) проаналізувати особливості творення прізвищ прізвищевої мікросистеми «*Карась (карас)*»; 3) охарактеризувати їх регіональну поширеність в Україні.

МЕТОДИ ТА МАТЕРІАЛИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Як основний у статті використано описовий метод і його основні прийоми: інвентаризація та систематизація мовного матеріалу в синхронії. Теоретико-методологічним підґрунтям розвідки послужили праці українських мовознавців, у яких досліджуються прізвища мешканців України. Джерелом фактичного матеріалу послужили матеріали інтернет-сайту «Рідні» (Рідні), на якому зафіксовано 876 тис. прізвищ мешканців України², з них лише 63 прізвища належать до прізвищевої мікросистеми «*Карась (карас)*».

ЗДОБУТКИ

Треба зазначити, що українські мовознавці зробили вагомий внесок в опрацювання теоретичних і практичних проблем вивчення прізвищ, поширених на теренах України. Достатньо згадати монографії Ю. Редька, В. Горпинича та А. Корнієнко, у яких описані загальні проблеми дослідження прізвищ (Редько, 1966; Горпинич, Корнієнко, 2012), монографії М. Худаша — про українську антропоніміку XIV–XVIII ст. (Худаш, 1977), А. Поповського, присвячену вивченню окремих мікросистем українських прізвищ (Поповський, 2020). Заслужують на увагу ґрунтовні статті І. Варченка, В. Горпинича, у яких автори аналізують основні принципи дослідження сучасних українських прізвищ (Варченко, 1968; Горпинич, 2009), низка праць Ю. Прадіда — про прізвища окремих прізвищевих мікросистем (Прадід, 2021, 2002–1–2022–4, 2023 та ін.) та ін.

---

¹ Назва *карас* утворена від української назви риби *карась* (Карась), тобто слова *карась* і *карас* — різновиди одного і того ж самого слова, що характеризуються тотожною лексико-семантичною функцією і частковою відмінністю звукового складу.

² На сайті «Рідні» зафіксовані прізвища мешканців України станом на 2011–2013 рр. У статті наводимо кількісні показники згідно з даними цього сайту, хоч, як слушно зауважують творці сайту, «внаслідок війни відбулися внутрішні та зовнішні переселення понад 10 мільйонів громадян України. Ця карта залишиться незмінною, як знімок стану поширення прізвищ на довоєнний час, на основі тодішнього адміністративного поділу. А вже після перемоги створимо нову версію карти» (Карта поширення прізвищ України).

Вагомим є доробок українських учених у галузі лексикографічного опрацювання українських прізвищ взагалі (В. Демченко та І. Лопушинський, А. Зосимов, Ю. Редько та ін.) й окремих регіонів України зокрема (Г. Аркушин, В. Горпинич, Ю. Новикова та ін.).

Цінним довідковим виданням, вкрай необхідним науковцям, аспірантам, студентам, усім, хто цікавиться проблемами ономастики взагалі й антропоніміки зокрема, є бібліографічний покажчик з української ономастики, укладений С. Вербичем, І. Єфименко, І. Железняк (Українська ономастика).

Дослідження способів творення прізвищ, похідних від апелятива *карась* (*карас*), ґрунтовно не вивчалися в українському мовознавстві, про що красномовно свідчить навіть побіжний огляд наукових праць. Саме цій проблемі й присвячена пропонована розвідка.

Теоретико-методологічним підґрунтям дослідження послужили праці українських мовознавців, у яких досліджуються прізвища мешканців України.

ОБГОВОРЕННЯ

Прізвище *Карас* утворене безафіксальним способом від апелятива *карас*. Носіями прізвища *Карас* в Україні є 70 осіб, із них 40 носіїв цього прізвища проживають на Івано-Франківщині, 15 — на Закарпатті, 8 — на Запоріжжі, 3 — на Миколаївщині, по 1 — на Кіровоградщині, Рівненщині, Херсонщині та в м. Севастополі. За поширенням це прізвище займає 59464 місце в загальному списку мешканців України¹.

Від прізвища *Карас* утворено 18 прізвищ за допомогою таких словотворчих суфіксів²:

1) *-ев* (*-єв*, *-єєв*): *Карас* — *Карас-єв*³, носіями якого в Україні є 77 осіб, із них 29 носіїв цього прізвища проживають у Криму, 13 — на

¹ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81>.

² Слід розрізняти суфікс як морфему і словотворчий суфікс. Морфемний суфікс — це мінімальна значуща частина слова, словотворчий суфікс — значуща частина слова, яка служить для творення нових слів. Словотворчий суфікс в одному випадку може дорівнювати морфемному суфіксу, в іншому — поєднувати дві і більше мінімальні значущі частини слова (про морфемний і словотворчий суфікси див. дет. : Український словотвір).

³ Прізвище *Карасєв* утворено від українського прізвища *Карас* за допомогою російського словотворчого суфікса *-єв*, відповідниками якого в українській мові є словотворчі суфікси *-ів* (*-ієв*). Правда, з приводу походження прізвищ на *-єв*, *-єєв* є й інша думка. «Прізвища на *-ів* (Михайлов, Петров, Романов) та *-єв* (*-єєв*) (Андрєєв) — це

Донеччині, по 5 — на Луганщині, Одещині та Харківщині, по 4 — на Дніпропетровщині та Запоріжжі, по 3 — на Київщині та в м. Києві, по 1 — на Вінниччині, Чернігівщині, у мм. Львові, Миколаєві, Херсоні та Лубнах, що на Полтавщині. За поширенням це прізвище займає 54 900 місце в загальному списку мешканців України¹.

Від основи чоловічого прізвища *Карасев* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено жіноче прізвище *Карасев-а²*, носіями якого в Україні є 124 особи, з них 48 носіїв цього прізвища проживають у Криму, 24 — на Донеччині, 9 — на Запоріжжі, 7 — на Одещині, 6 — на Луганщині, по 5 — на Дніпропетровщині та в м. Львові, по 4 — у м. Києві та Харкові, по 2 — на Вінниччині, Київщині, Херсонщині, у м. Миколаєві та Кременчузі, що на Полтавщині, по 1 — на Кіровоградщині та в м. Хмельницькому. Найбільше носіїв цього прізвища проживає в м. Донецьку — 15, а найгустіший осередок цього прізвища — м. Керч. За поширенням це прізвище займає 36 896 місце в загальному списку мешканців України³.

Від основи чоловічого прізвища *Карасев* за допомогою словотворчого суфікса *-ськ-* утворено ще прізвище *Карасев-ськ-ий*, носіями якого в Україні є 6 осіб, із них 5 носіїв цього прізвища проживають у м. Києві, 1 — у м. Фастові, що на Київщині. За поширенням це прізвище займає 279 806 місце в загальному списку мешканців України⁴.

ті самі присвійні прикметники, що й Михайлів, Петрів, Романів, Андріїв, але в них збереглося етимологічне *-о-*, *-е-* також у формі називного відмінка. Зона поширення цих форм — уся українська територія, що входила до складу Російської імперії, а також Закарпаття. Причинами збереження *-о-*, *-е-* треба вважати, по-перше, традиційне вживання саме такої форми прізвищ з давніх-давен, по-друге, те, що метрики та особові документи виписувались російською мовою. Тому немає підстав вважати прізвища на *-ов*, *-ев* виключно російськими. Це спільний тип прізвищ, поширений і серед інших слов'ян, наприклад, болгар та македонців» (Українські прізвища).

¹ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%B2>.

² Слід погодитися з В. О. Горпиничем, який вважає жіночі відповідники до чоловічих прізвищ прикметникової форми окремими прізвищевими лексемами, а не словоформами (Горпинич: 22), бо й з юридичного боку подібні прізвища кваліфікуються як самостійні. Окремими прізвищами, а не словоформами, як і прізвища прикметникового типу, слід уважати й прізвища *Карасиков* і *Карасикова*.

³ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B0>.

⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9>.

Від основи чоловічого прізвища *Карасевський* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено жіноче прізвище *Карасевська*-, носіями якого в Україні є 9 осіб, із них 7 носіїв цього прізвища проживають у м. Києві, 2 — на Київщині. За поширенням це прізвище займає 222 343 місце в загальному списку мешканців України¹.

Від прізвища *Карасев* за допомогою словотворчого суфікса *-ич* утворено ще прізвище *Карасев-ич*, носіями якого в Україні є 678 осіб. Найбільше носіїв цього прізвища проживають у м. Києві — 82, а найгустіший осередок цього прізвища — Держнянський район, що на Хмельниччині. За поширенням це прізвище займає 7 343 місце в загальному списку мешканців України².

Від прізвища *Карасев* за допомогою словотворчого суфікса *-ич* утворено так само прізвище *Карасев-ич*³, носіями якого в Україні є 3 особи, з них 2 носії цього прізвища проживають у Криму, 1 — у м. Слов'янську, що на Донеччині. За поширенням це прізвище займає 380 279 місце в загальному списку мешканців України⁴.

Від основи чоловічого прізвища *Карас* за допомогою словотворчого суфікса *-ев* утворено прізвище *Карас-ев*⁵, носіями якого в Україні є 33 особи, з них 11 носіїв цього прізвища проживають у Криму, 8 — на Луганщині, 3 — на Рівненщині, по 2 — у м. Києві та Харкові, по 1 — у м. Вінниці, Донецьку, Миколаєві, Одесі, Херсоні, Черкасах та Бердянську, що на Запоріжжі. За поширенням це прізвище займає 102 049 місце в загальному списку мешканців України⁶.

Від основи чоловічого прізвища *Карасев* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено жіноче прізвище *Карасева*-, носіями якого в Україні є 41 особа, з них 12 носіїв цього прізвища прожива-

¹ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0>.

² <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87>.

³ Прізвище *Карасевич* утворено від основи українського прізвища *Карасев* за допомогою російського словотворчого суфікса *-ич*, відповідником якого є український словотворчий суфікс *-ич*. Прізвища типу *Карасевич* з'явилися в Україні під впливом російської мови.

⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%94%D0%B2%D1%96%D1%87>.

⁵ Див. докладніше посилання під № 6.

⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%94%D0%B2>.

ють у Криму, 10 — на Донеччині, 6 — на Одещині, по 3 — у м. Києві та Херсоні, 2 — на Черкащині, по 1 — на Житомирщині, у м. Дніпрі, Харкові, Жмеринці, що на Вінниччині, Голубівці що на Луганщині. За поширенням це прізвище займає 88 545 місце в загальному списку мешканців України¹.

Від основи прізвища *Карасев* за допомогою словотворчого суфікса *-ич* утворено ще прізвище *Карасев-ич*, носіями якого в Україні є 47 осіб, із них 15 носіїв цього прізвища проживають на Вінниччині, 9 — на Херсонщині, по 5 — на Київщині та Черкащині, по 3 — у м. Чернігові та Хрустальному, що на Луганщині, по 2 — на Хмельниччині та в Одесі, по 1 — на Кіровоградщині, Миколаївщині та в м. Кривому Розі, що на Дніпропетровщині. За поширенням це прізвище займає 80 215 місце в загальному списку мешканців України².

Від основи прізвища *Карасев* за допомогою словотворчого суфікса *-ич* утворено ще прізвище *Карасев-ич*, носіями якого в Україні є 5 осіб, із них по 2 носії цього прізвища проживають у м. Києві та Запоріжжі, 1 — у м. Краматорську, що на Донеччині. За поширенням це прізвище займає 380 279 місце в загальному списку мешканців України³.

Від основи прізвища *Карасев* за допомогою словотворчого суфікса *-ськ-* утворено прізвище *Карасев-ськ-ий*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Фастові, що на Київщині. За поширенням це прізвище займає 764 859 місце в загальному списку мешканців України⁴.

Від основи прізвища *Карас* за допомогою словотворчого суфікса *-єєв* утворено прізвище *Карас-єєв*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Сімферополі. За поширенням це прізвище займає 764 860 місце в загальному списку мешканців України⁵;

---

¹ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%94%D0%B2%D0%B0>.

² <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%94%D0%B2%D0%B8%D1%87>.

³ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%94%D0%B2%D1%96%D1%87>.

⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%94%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9>.

⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%94%D1%94%D0%B2>.

2) *-ик(-ік)*: *Карас* — *Карас-ик*, носіями якого в Україні є 187 осіб, із них 42 носія цього прізвища проживають на Харківщині, 38 — у м. Києві, 18 — на Донеччині, 17 — на Хмельниччині, 14 — у м. Дніпрі, 11 — у м. Полтаві, 10 — на Запоріжжі, 6 — у Криму, по 5 — на Луганщині та в м. Миколаєві, по 4 — на Вінниччині та Херсонщині, по 3 — на Сумщині та в м. Фастові, що на Київщині, по 2 — на Житомирщині, Чернігівщині та в м. Одесі, 1 — у м. Львові. Найбільше носіїв цього прізвища проживає в м. Києві — 38, а найгустіший осередок цього прізвища — Кегичівський район, що на Харківщині. За поширенням це прізвище займає 25 602 місце в загальному списку мешканців України¹.

Від основи прізвища *Карасик* за допомогою словотворчого суфікса *-ов* утворено прізвище *Карасик-ов*, носіями якого в Україні є 3 особи, які проживають у Криму. За поширенням це прізвище займає 384 469 місце в загальному списку мешканців України².

Від основи чоловічого прізвища *Карасиков* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено жіноче прізвище *Карасиков-а*, носіями якого в Україні є 2 особи, які проживають у м. Сімферополі. За поширенням це прізвище займає 501 507 місце в загальному списку мешканців України³.

Від основи прізвища *Карасик* за допомогою словотворчого суфікса *-енк* утворено ще прізвище *Караси(к/ч)-енк-о*, носіями якого в Україні є 5 осіб, які проживають у м. Харкові. За поширенням це прізвище займає 317 280 місце в загальному списку мешканців України⁴.

Від основи прізвища *Карасик* за допомогою словотворчого суфікса *-ів* так само утворено прізвище *Карасик-ів*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Сімферополі. За поширенням це прізвище займає 764 864 місце в загальному списку мешканців України⁵.

---

¹ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BA>.

² <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B2>.

³ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B8%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE>.

⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BA%D0%B0>.

Від основи прізвища *Карасик* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено прізвище *Карасик-а*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Куп'янську що на Харківщині. За поширенням це прізвище займає 764 863 місце в загальному списку мешканців України¹.

Від основи прізвища *Карас* за допомогою словотворчого суфікса *-ік* утворено прізвище *Карас-ік*², носіями якого в Україні є 64 особи, із них 15 носіїв цього прізвища проживають на Харківщині, по 8 — у м. Одесі та в Криму, 7 — на Донеччині, по 5 — на Херсонщині та в м. Северодонецьку, що на Луганщині, 4 — на Дніпропетровщині та в м. Миколаєві, 3 — у м. Полтаві, по 2 — у м. Бердянську, що на Запоріжжі та Славуті, що на Хмельсааниччині, 1 — у м. Києві. За поширенням це прізвище займає 63 840 місце в загальному списку мешканців України³.

Від основи прізвища *Карасік* за допомогою словотворчого суфікса *-ов* утворено прізвище *Карасік-ов*, носіями якого в Україні є 2 особи, які проживають у Криму. За поширенням це прізвище займає 501 511 місце в загальному списку мешканців України⁴.

Від основи чоловічого прізвища *Карасіков* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено жіноче прізвище *Карасіков-а*, носіями якого в Україні є 3 особи, з них 2 носії цього прізвища проживають у м. Керчі, 1 — на Харківщині. За поширенням це прізвище займає 384 471 місце в загальному списку мешканців України⁵.

Від прізвища *Карасік* за допомогою словотворчого суфікса *-енк* утворено ще прізвище *Карасі(к/ч)-енк-о*, носіями якого в Україні є

---

¹ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BA%D0%B0>.

² Прізвище *Карасік* утворено від основи українського прізвища *Карас* за допомогою російського словотворчого суфікса *-ік*, відповідником якого є український словотворчий суфікс *-ик*. Прізвища типу *Карасік* з'явилися в Україні під впливом російської мови.

³ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%96%D0%BA>.

⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2>.

⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

11 осіб, які проживають на Харківщині. За поширенням це прізвище займає 204 183 місце в загальному списку мешканців України¹;

3) -юк: *Карас* — *Карас-юк*, носіями якого в Україні є 610 осіб. Найбільше носіїв цього прізвища проживають у Ковельському районі, що на Волині — 84, а найгустіший осередок цього прізвища — Олевський район, що на Житомирщині².

Від основи прізвища *Карасюк* за допомогою словотворчого суфікса *-евич* утворено прізвище *Карасюк-евич*, носіями якого в Україні 15 осіб, із них 9 носіїв цього прізвища проживають на Волині, 5 — на Львівщині, 1 — на Чернігівщині. За поширенням це прізвище займає 164 422 місце в загальному списку мешканців України³.

Від основи прізвища *Карасюк* за допомогою словотворчого суфікса *-енк* утворено прізвище *Карасю(к/ч)-енк-о*, носіями якого в Україні 2 особи, які проживають у м. Харкові. За поширенням це прізвище займає 501 521 місце в загальному списку мешканців України⁴;

4) *-енк-(–єнк-)*: *Карас* — *Карас-енк-о*, носіями якого в Україні є 424 особи. Найбільше носіїв цього прізвища проживають в м. Донецьку — 24, а найгустіший осередок цього прізвища Чорнухинський район, що на Полтавщині. За поширенням це прізвище займає 11 660 місце в загальному списку мешканців України⁵.

Від основи прізвища *Карасенко* за допомогою словотворчого суфікса *-ов* утворено прізвище *Карасенк-ов*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Києві. За поширенням це прізвище займає 764 855 місце в загальному списку мешканців України⁶.

Від основи чоловічого прізвища *Карасенков* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено жіноче прізвище *Карасенков-а*,

¹ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%96%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE>.

² <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8E%D0%BA>.

³ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8E%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87>.

⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%9A%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8E%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE>.

⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE>.

⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2>.

носієм якого в Україні є так само 1 особа. За поширенням це прізвище займає 764 856 місце в загальному списку мешканців України¹.

Від основи прізвища *Карас* за допомогою словотворчого суфікса *-енк* утворено прізвище *Карас-енк-о*², носіями якого в Україні є 3 особи. За поширенням це прізвище займає 384 468 місце в загальному списку мешканців України³.

Від основи прізвища *Карасенко* за допомогою словотворчого суфікса *-ов* утворено прізвище *Карасенк-ов*, носієм якого в Україні є 1 особа. За поширенням це прізвище займає 764 861 місце в загальному списку мешканців України⁴.

Від основи чоловічого прізвища *Карасенков* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено жіноче прізвище *Карасенков-а*, носіями якого в Україні є 1 особа. За поширенням це прізвище займає 764 862 місце в загальному списку мешканців України⁵.

5) *-ов*: *Карас* — *Карас-ов*, носіями якого в Україні є 14 осіб, із них по 4 носії цього прізвища проживають в Дніпропетровщині та Запоріжжі, по 2 — на Донеччині та Київщині, по 1 — у м. Львові та в Криму. За поширенням це прізвище займає 175 969 місце в загальному списку мешканців України⁶.

Від основи чоловічого прізвища *Карасов* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено жіноче прізвище *Карасов-а*, носіями якого в Україні є 32 особи, з них по 5 носіїв цього прізвища проживають на Донеччині та Київщині, 4 — на Луганщині, по 3 — на Дніпропетровщині та в м. Токмаку, що на Запоріжжі, по 2 — Львівщині, Одещині, у м. Києві та в Криму, по 1 — на Закарпатті, Харківщині,

---

¹ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

² Прізвище *Карасенко*, як і прізвища *Карасін*, утворено від основи українського прізвища *Карас* за допомогою російського словотворчого суфікса *-енк*, відповідником якого є український словотворчий суфікс *-енк*. Прізвища типу *Карасенко* з'явилися в Україні під впливом російської мови.

³ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%94%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%94%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2>.

⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%94%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B2>.

Хмельниччині та Чернігівщині. За поширенням це прізвище займає 105 076 місце в загальному списку мешканців України¹.

Від основи прізвища *Карасов* за допомогою словотворчого суфікса *-ськ* утворено прізвище *Карасов-ськ-ий*², носіями якого в Україні є 39 осіб, із них 19 носіїв цього прізвища проживають на Одещині, 6 — на Київщині, 5 — у м. Києві, 4 — на Черкащині, 3 — на Волині, по 1 — на Вінниччині та в м. Севастополі. За поширенням це прізвище займає 91 340 місце в загальному списку мешканців України³.

Від основи чоловічого прізвища *Карасовський* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено жіноче прізвище *Карасовськ-а*, носієм якого в Україні є 49 осіб, із них 23 носії цього прізвища проживають на Одещині, по 6 — на Київщині та в м. Києві, 5 — на Черкащині, 3 — на Волині, по 2 — на Вінниччині та в м. Севастополі, по 1 — у м. Луганську та Первомайську, що на Миколаївщині. За поширенням це прізвище займає 88 545 місце в загальному списку мешканців України⁴;

б) *-ін-*: *Карас* — *Карас-ін*, носіями якого в Україні є 6 осіб, із них по 3 носії цього прізвища проживають у м. Сумах та Харкові. За поширенням це прізвище займає 279 808 місце в загальному списку мешканців України⁵.

Від основи чоловічого прізвища *Карасін* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено жіноче прізвище *Карасін-а*, носіями якого в Україні є 8 осіб, із них по 3 носії цього прізвища проживають на Сумщині та в м. Харкові, по 1 — на Дніпропетровщині та в м. Одесі. За поширенням це прізвище займає 242 001 місце в загальному списку мешканців України⁶.

---

¹ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

² Прізвище *Карасовський* утворено від основи прізвища *Карась* за допомогою суфікса *-овськ*, який більшою мірою властивий польській і російській мовам, бо в українській мові його відповідником, як правило, виступає суфікс *-івськ*.

³ <https://ridni.org/karta/%D0%9A%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9>.

⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%94%D0%B2%D0%B0>.

⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%96%D0%BD>.

⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%96%D0%BD%D0%B0>.

Від основи прізвища *Карасін* за допомогою словотворчого суфікса *-ськ* утворено прізвище *Карасін-ськ-ий*, носіями якого в Україні є 11 осіб, із них по 4 носії цього прізвища проживають на Миколаївщині та в м. Дрогобичі, що на Львівщині, 3 — у м. Києві. За поширенням це прізвище займає 204 182 місце в загальному списку мешканців України¹.

Від основи чоловічого прізвища *Карасінський* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено жіноче прізвище *Карасінськ-а*, носіями якого в Україні є 11 осіб, із них по 5 носіїв цього прізвища проживають на Львівщині, 4 — на Миколаївщині, 2 — у м. Києві. За поширенням це прізвище займає 204 181 місце в загальному списку мешканців України²;

7) *-ію*: *Карас* — *Карас-ію*, носіями якого в Україні є 8 осіб, які проживають Тернопільщині. За поширенням це прізвище займає 242 000 місце в загальному списку мешканців України³.

Від основи прізвища *Карасій* за допомогою словотворчого суфікса *-чук* прізвище *Карасій-чук*, носіями якого в Україні є 16 осіб, із них 7 носіїв цього прізвища проживають у м. Києві, 5 — на Волині, 4 — на Хмельниччині. За поширенням це прізвище займає 164 628 місце в загальному списку мешканців України⁴;

8) *-илов*: *Карас* — *Карас-илов*, носіями якого в Україні є 2 особи, з них 1 носій цього прізвища проживає Харківщині, інший — у м. Керчі. За поширенням це прізвище займає 501 508 місце в загальному списку мешканців України⁵.

Від основи чоловічого прізвища *Карасилов* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено жіноче прізвище *Карасилов-а*, носіями якого в Україні є 3 особи, з них 2 носії цього прізвища проживають у м. Керчі, 1 — на Харківщині. За поширен-

¹ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B2>.

² <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0>.

³ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%96%D0%B9>.

⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%96%D0%B9%D1%87%D1%83%D0%BA>.

⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%B2>.

ням це прізвище займає 384 470 місце в загальному списку мешканців України¹;

9) *-ек (-ек)*:

1. *Карас* — *Карас-ек*, носіями якого в Україні є 9 осіб, із них 5 носіїв цього прізвища проживають на Рівненщині, 3 — у м. Донецьку, 1 — у м. Стрию, що на Львівщині. За поширенням це прізвище займає 222 344 місце в загальному списку мешканців України²;

2. *Карас* — *Карас-ек*³, носіями якого в Україні є 2 особи, які проживають у м. Донецьку. За поширенням це прізвище займає 501 506 місце в загальному списку мешканців України⁴;

10) *-ур (-ір)*:

1. *Карас* — *Карас-ур*, носіями якого в Україні є 4 особи, які проживають на Донеччині. За поширенням це прізвище займає 380 958 місце в загальному списку мешканців України⁵;

2. *Карас* — *Карас-ір*⁶, носіями якого в Україні є 35 осіб, із них 19 носіїв цього прізвища проживають у м. Марганці, що на Дніпропетровщині, 7 — на Донеччині, 6 — на Львівщині, 3 — у м. Сімферополі. За поширенням це прізвище займає 98 637 місце в загальному списку мешканців України⁷;

11) *Карас* — *Карас-ейчук*, носіями якого в Україні є 12 осіб, із них 11 носіїв цього прізвища проживають на Львівщині, 1 — на Терно-

---

¹ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

² <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%B9%D1%87%D1%83%D0%BA>.

³ Прізвище *Карасек* утворено від основи українського прізвища *Карас* за допомогою російського словотворчого суфікса *-ек*, відповідником якого є український словотворчий суфікс *-ек*. Прізвища типу *Карасек* з'явилися в Україні під впливом російської мови.

⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%94%D0%BA>.

⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B8%D1%80>.

⁶ Прізвище *Карасір* утворено від основи українського прізвища *Карас* за допомогою російського словотворчого суфікса *-ір*, відповідником якого є український словотворчий суфікс *-ур*. Прізвища типу *Карасір* з'явилися в Україні під впливом російської мови.

⁷ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%96%D1%80>.

пільщині. За поширенням це прізвище займає 190 220 місце в загальному списку мешканців України¹;

12) *-юнок: Карас — Карас-юнок*, носіями якого в Україні є 4 особи, які проживають у м. Полтаві. За поширенням це прізвище займає 380 960 місце в загальному списку мешканців України²;

13) *-ильник: Карас — Карас-ильник*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Харкові. За поширенням це прізвище займає 764 865 місце в загальному списку мешканців України³;

14) *-ювич: Карас — Карас-ювич*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає на Вінниччині. За поширенням це прізвище займає 764 891 місце в загальному списку мешканців України⁴.

В Україні відсутнє чоловіче прізвище *Карасівський*, але наявне жіноче прізвище *Карасівськ-а*, носіями якого в Україні є 2 особи, одна з них проживає в м. Фастові, що на Київщині, інша — у м. Дрогобичі, що на Львівщині. За поширенням це прізвище займає 501 509 місце в загальному списку мешканців України⁵.

Дві особи в Україні мають подвійне прізвище, одним із компонентів є прізвище *Карасевич*:

1. *Карасевич-Букиша*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Києві. За поширенням це прізвище займає 764 850 місце в загальному списку мешканців України⁶;

2. *Карасевич-Хімчак*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає на Івано-Франківщині. За поширенням це прізвище займає 764 851 місце в загальному списку мешканців України⁷, одна — подвійне прізвище, одним із компонентів є прізвище *Карасенко: Кара-*

¹ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%B9%D1%87%D1%83%D0%BA>.

² <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8E%D0%BD%D0%BE%D0%BA>.

³ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%BA>.

⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8E%D0%B2%D0%B8%D1%87>.

⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0>.

⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87-%D0%B1%D1%83%D0%BA%D1%88%D0%B0>.

⁷ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87-%D1%85%D1%96%D0%BC%D1%87%D0%B0%D0%BA>.

сенко-Рубцова, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає на Івано-Франківщині. За поширенням це прізвище займає 764 854 місце в загальному списку мешканців України¹.

Прізвище *Карась* утворене безафіксальним способом так само від апелятива *караць*, носіями якого в Україні є 3 550 осіб. Найбільше носіїв цього прізвища проживає в м. Києві — 348, а найгустіший осередок цього прізвища — Народицький район, що на Житомирщині. За поширенням це прізвище займає 1 125 місце в загальному списку мешканців України².

Від прізвища *Карась* утворено 6 прізвищ за допомогою таких словотворчих суфіксів:

1) *-к*: *Карась* — *Карась-к-о*, носіями якого в Україні є 15 осіб, із них 8 носіїв цього прізвища проживають на Чернігівщині, по 3 — на Рівненщині та в м. Куп'янську, що на Харківщині, 1 — у м. Києві. За поширенням це прізвище займає 279 808 місце в загальному списку мешканців України³.

Від основи чоловічого прізвища *Карасько* за допомогою словотворчого суфікса *-ов* утворено прізвище *Караськ-ов*, носіями якого в Україні є 5 осіб, із них 2 носії цього прізвища проживають у м. Кропивницькому, по 1 — на Вінниччині, Черкащині та в м. Мелітополі, що на Запоріжжі. За поширенням це прізвище займає 317 284 місце в загальному списку мешканців України⁴.

Від основи чоловічого прізвища *Караськов* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено жіноче прізвище *Караськов-а*, носіями якого в Україні є 9 осіб, із них 3 носії цього прізвища проживають на Донеччині, по 2 — у м. Кропивницькому та Мелітополі, що на Запоріжжі, по 1 — на Одещині та Черкащині. За поширенням це прізвище займає 222 346 місце в загальному списку мешканців України⁵.

¹ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D1%80%D1%83%D0%B1%D1%86%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

² <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C>.

³ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE>.

⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B2>.

⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

Так само від основи чоловічого прізвища *Карасько* за допомогою словотворчого суфікса *-in* утворено прізвище *Караськ-in*, носіями якого в Україні є 3 особи, які проживають у м. Дніпрі. За поширенням це прізвище займає 384 476 місце в загальному списку мешканців України¹.

Від основи чоловічого прізвища *Караськін* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено жіноче прізвище *Караськін-а*, носіями якого в Україні є 2 особи, які проживають також у м. Дніпрі. За поширенням це прізвище займає 501 520 місце в загальному списку мешканців України².

Від основи чоловічого прізвища *Карасько* за допомогою словотворчого суфікса *-евич* утворено ще прізвище *Караськ-евич*, носіями якого в Україні є 43 особи, із них 34 носії цього прізвища проживають на Львівщині, 5 — на Чернігівщині, 3 — на Івано-Франківщині, 1 — на Житомирщині. За поширенням це прізвище займає 85 927 місце в загальному списку мешканців України³;

2) *-ов*: *Карась* — *Карась-ов*, носіями якого в Україні є 1 588 осіб. Найбільше носіїв цього прізвища проживає на Донеччині — 243, а найгустіший осередок цього прізвища — м. Першотравенськ, що на Дніпропетровщині. За поширенням це прізвище займає 2 975 місце в загальному списку мешканців України⁴.

Від основи чоловічого прізвища *Карась-ов* флексійним способом (за допомогою флексії *-а*) утворено жіноче прізвище *Карасьов-а*, носіями якого в Україні є 1 933 особи. Найбільше носіїв цього прізвища проживає на Донеччині — 362, а найгустіший осередок цього прізвища — так само м. Першотравенськ, що на Дніпропетровщині. За поширенням це прізвище займає 2 371 місце в загальному списку мешканців України⁵;

¹ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96%D0%BD>.

² <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96%D0%BD%D0%B0>.

³ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87>.

⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BE%D0%B2>.

⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

3) *-ов: Карась* — *Карась-ов-а*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в Криму. За поширенням це прізвище займає 764 885 місце в загальному списку мешканців України¹;

4) *-онк: Карась* — *Карась-онков*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає на Чернігівщині. За поширенням це прізвище займає 764 890 місце в загальному списку мешканців України².

Ще одне прізвище від прізвища *Карась* утворено флексійним способом (за допомогою флексії *-о*): *Карась* — *Карась-о*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Сімферополі. За поширенням це прізвище займає 764 887 місце в загальному списку мешканців України³.

В Україні відсутнє чоловіче прізвище *Карасьонов*, але наявне жіноче прізвище *Карасьонов-а*, носіями якого в Україні є 3 особи, які проживають у м. Кременчуці, що на Полтавщині. За поширенням це прізвище займає 384 478 місце в загальному списку мешканців України⁴.

Вісім осіб в Україні мають подвійне прізвище, з них у 6 носіїв цього прізвища одним із компонентів є прізвище *Карасьова*:

1) *Карасьова-Компанієць*, носіями якого в Україні є 3 особи, з них у 2 носії цього прізвища проживають на Вінниччині, 1 — на Луганщині. За поширенням це прізвище займає 384 477 місце в загальному списку мешканців України⁵;

2) *Остапенко-Карасьова*, носієм якого в Україні є 1 особа. За поширенням це прізвище займає 694 358 місце в загальному списку мешканців України⁶;

---

¹ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%B2%D0%B0>.

² <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BE%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2>.

³ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BE>.

⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%B7%D1%96%D1%80%D0%BA%D1%96%D0%BD%D0%B0>.

⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%B0%D0%BD%D1%96%D1%94%D1%86%D1%8C>.

⁶ <https://ridni.org/karta/%D0%9E%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D0%9A%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

3) *Кириленко-Карасьова*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Макіївці, що на Донеччині. За поширенням це прізвище займає 716 377 місце в загальному списку мешканців України¹;

4) *Карасьова-Черняк*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Кременчуці, що на Полтавщині. За поширенням це прізвище займає 764 889 місце в загальному списку мешканців України²;

5) *Калашник-Карасьова*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Запоріжжі. За поширенням це прізвище займає 773 631 місце в загальному списку мешканців України³;

б) *Агальцева-Карасьова*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Києві. За поширенням це прізвище займає 867 848 місце в загальному списку мешканців України⁴;

у двох — прізвище *Карасьов*:

1) *Компанієць-Карасьов*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Вінниці. За поширенням це прізвище займає 713 914 місце в загальному списку мешканців України⁵;

2) *Карасьов-Компанієць*, носієм якого в Україні є 1 особа, яка проживає в м. Вінниці. За поширенням це прізвище займає 764 888 місце в загальному списку мешканців України.

ВИСНОВКИ

Проведений аналіз прізвищ прізвищевої мікросистеми «*Карась*», дає підстави резюмувати:

1. Найпоширенішим прізвищем цієї мікрогрупи є прізвище *Карась* (3 550 носіїв) і найбільше похідних прізвищ уворено також від прізвища *Карас* (18 прізвищ) (докладніше про кількість прізвищ пріз-

¹ <https://ridni.org/karta/%D0%9A%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D0%9A%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

² <https://ridni.org/karta/%D0%9A%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%A7%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%8F%D0%BA>.

³ <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D1%88%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

⁴ <https://ridni.org/karta/%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%B0-%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B0>.

⁵ <https://ridni.org/karta/%D0%9A%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%B0%D0%BD%D1%96%D1%94%D1%86%D1%8C-%D0%9A%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BE%D0%B2>.

вищевої мікросистеми «*Карась (карас)*», поширених в Україні, їх місце в загальному списку мешканців України див. табл. 1).

Табл. 1

Кількість прізвищ прізвищевої мікросистеми «*Карась (карас)*», поширених в Україні, їх місце в загальному списку мешканців України

	Прізвище	<i>Від якого прізвища походить</i>	<i>К-ть носіїв в Україні</i>	<i>Місце в загальному списку мешканців України</i>
1	Карась		3 550	1 125
2	Карасьов-а	Карасьов	1933	2 371
3	Карась-ов	Карась	1 588	2 975
4	Карасев-ич	Карасев	678	7 343
5	Карас-юк	Карас	610	8 186
6	Карас-енк-о	Карас	424	11 660
7	Карас-ик	Карас	187	25 602
8	Карасев-а	Карасев	124	36 896
9	Карас-ев	Карас	77	54 900
10	Карас		70	59 464
11	Карас-ік	Карас	64	63 840
12	Карасовськ-а	Карасовський	49	78 177
13	Карасев-ич	Карасев	47	80 125
14	Караськ-евич	Карасько	43	85 927
15	Карасев-а	Карасев	41	88 545
16	Карасов-ськ-ий	Карасов	39	91 340
17	Карас-ір	Карас	35	98 637
18	Карас-єв	Карас	33	102 049
19	Карасов-а	Карасьов	32	105 076
20	Карасій-чук	Карасій	16	164 628
21	Карась-к-о	Карась	15	166 421
22	Карасюк-евич	Карасюк	15	166 422
23	Карас-ов	Карас	14	175 969
24	Карас-ейчук	Карас	12	190 220
25	Карасінськ-а	Карасінський	11	204 181
26	Карасін-ськ-ий	Карасін	11	204 182
27	Карасі(к/ч)-енк-о	Карасік	11	204 183
28	Карасевськ-а	Карасевський	9	222 343
29	Карас-ек	Карас	9	222 344

Продовження табл. 1

	Прізвище	<i>Від якого прізвища походить</i>	<i>К-ть носіїв в Україні</i>	<i>Місце в загальному списку мешканців України</i>
30	Караськов-а	Караськов	9	222 346
31	Карас-ій	Карас	8	242 000
32	Карасін-а	Карасін	8	242 001
33	Карасев-ськ-ий	Карасев	6	279 806
34	Карас-ін	Карас	6	279 808
35	Карасєв-іч	Карасєв	5	317 279
36	Караси(к/ч)-єнк-о	Карасик	5	317 280
37	Караськ-ов	Карасько	5	317 284
38	Карас-ир	Карас	4	380 958
39	Карас-юнок	Карас	4	380 960
40	Карасєв-іч	Карасєв	3	384 467
41	Карас-єнк-о	Карас	3	384 468
42	Карасик-ов	Карасик	3	384 469
43	Карасилов-а	Карасилов	3	384 470
44	Карасіков-а	Карасіков	3	384 471
45	Караськ-ін	Карасько	3	384 476
46	Карасьова-Компанієць		3	384 477
47	Карасьонов-а	Карасьонов	3	384 478
48	Карас-єк	Карас	2	501 506
49	Карасиков-а	Карасиков	2	501 507
50	Карас-илов	Карас	2	501 508
51	Карасівськ-а	Карасівський	2	501 509
52	Карасік-ов	Карасік	2	501 511
53	Караськін-а	Караськін	2	501 520
54	Карасю(к/ч)-єнк-о	Карасюк	2	501 521
55	Остапенко-Карасьова		1	694 358
56	Компанієць-Карасьов		1	713 914
57	Кириленко-Карасьова		1	716 377
58	Карасевич-Букша		1	764 850
59	Карасевич-Хімчак		1	764 851
60	Карасенко-Рубцова		1	764 854
61	Карасєнк-ов	Карасєнко	1	764 855
62	Карасєнков-а	Карасєнков	1	764 856
63	Карасєв-ськ-ий	Карасєв	1	764 859
64	Карас-єєв	Карас	1	764 860

Продовження табл. 1

	Прізвище	Від якого прізвища походить	К-ть носіїв в Україні	Місце в загальному списку мешканців України
65	Карасенк-ов	Карасенко	1	764 861
66	Карасенков-а	Карасенков	1	764 862
67	Карасик-а	Карасик	1	764 863
68	Карасик-ів	Карасик	1	764 864
69	Карас-ильник	Карас	1	764 865
70	Капась-в-а	Карась	1	764 885
71	Карась-о	Карась	1	764 887
72	Карасьов-Компанієць		1	764 888
73	Карасьова-Черняк		1	764 889
74	Карась-онков	Карась	1	764 890
75	Карас-ювич	Карас	1	764 891
76	Калашник-Карасьова		1	773 631
77	Агальцева-Карасьова		1	867 848

2. Найпоширенішими способами творення прізвищ, похідних від апелятива *тато*, є суфіксальний (45 прізвищ) і флексійний (19 прізвищ) (докладніше про способи творення прізвищ прізвищевої мікросистеми «*Карась (карас)*» див. табл. 2).

Табл. 2

Способи творення прізвищ прізвищевої мікросистеми «*Карась (карас)*»

	Способи творення прізвищ	К-ть
1	Безсуфіксальний	2
2	Суфіксальний	45
2.1	-ов	7
2.2	-енк-(-енк-)	5
2.3	-ськ-	4
2.4	-ич(-іч)	4
2.5	-ев(-ев, еєв)	3
2.6	-ик(-ік)	2
2.7	-евич	2
2.8	-ек(-ек)	2
2.9	-ін	2
2.10	-ир(-ір)	2

Продовження табл. 2

	Способи творення прізвищ	К-ть
2.11	-юк	1
2.12	-чук	1
2.13	-к-	1
2.14	-ейчук	1
2.15	-ій	1
2.16	-юнок	1
2.17	-илов	1
2.18	-ів	1
2.19	-ильник	1
2.20	-в-	1
2.21	-онков	1
2.22	-ювич	1
3	Флексійний	19
3.1	-а	18
3.2	-о	1
4	Подвійне прізвище	11
	Усього	77

3. Із 77 прізвищ, похідних від назви риби *карась* (*карас*), які поширені в Україні, 35 або 45,45 відсотка є зросійщеними, тобто такими, що з'явилися в українській мові під впливом російської.

4. Надалі потребують вивчення проблеми походження, особливостей творення і поширення на теренах України прізвищ, похідних від інших назв, рідкісних і зросійщених прізвищ та деякі інші аспекти.

ЛІТЕРАТУРА

- Варченко, І. (1968). До основ наукового вивчення сучасних українських прізвищ. *Редько Ю. К. Довідник українських прізвищ*. Київ : Радянська школа. С. 3–29.
- Горпинич, В. (2009). Основні принципи дослідження сучасних прізвищ України. *Українська мова*. № 4. С. 18–27.
- Горпинич, В. О., Корнієнко, А. І. (2012). Антропонімія Дніпровського Припоріжжя і суміжних регіонів України : словник. Дніпропетровськ : Пороги. 237 с.
- Карас. URL: <https://gidni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81> (дата звернення: 18.06.2023).

- Карта поширення прізвищ України. URL: <https://ridni.org/karta/> (дата звернення: 16.06.2023).
- Поповський, А. (2020). Дешифрація про українські прізвища : монографія. Дніпро : Ліра. 300 с.
- Прадід, Ю. Ф. (2022). Особливості творення прізвищ, похідних від прізвища *Дід* (на матеріалі прізвищ, поширених в Україні). *Філологічний часопис : науковий журнал*. Умань : ВПЦ «Візаві». Вип. 2 (20). С. 62–83.
- Прадід, Ю. Ф. (2022). Особливості творення прізвищ, похідних від прізвища *Зоря*, та їх територіальна поширеність. *Записки з ономастики*. Одеса. Вип. 25. С. 87–117.
- Прадід, Ю. Ф. (2023). Особливості творення прізвищ, похідних від прізвища *Зірка*, та їх територіальна поширеність. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія : Філологія (мовознавство). Вип. 36. С. 137–147.
- Прадід, Ю. Ф. (2021). Патронімічні прізвища (на матеріалі українських варіантів християнських імен). *Українське мовознавство*. Київ. Вип. 1(50). С. 28–45.
- Прадід, Ю. Ф. (2022). Способи творення прізвищ мікрогрупи «Батько»: на матеріалі прізвищ, поширених в Україні. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія : Філологія. На пошану Івана Чендея (до 100-річчя з дня народження). Вип. 1 (47). С. 225–230.
- Прадід, Ю. Ф. (2022). Способи творення прізвищ, похідних від апелятива *дід*. *Мова. Література. Фольклор*. Запоріжжя. № 1. С. 42–52.
- Редько, Ю. К. (1966). Сучасні українські прізвища. Київ : Наукова думка. 216 с. Рідні. URL: <https://ridni.org/> (дата звернення: 19.05.2023).
- Українська ономастика : бібліографічний покажчик / уклад.: С. О. Вербич, І. В. Єфименко, І. М. Железняк. Київ, 2013. 366 с.
- Український словотвір : словник-довідник. URL: <https://subject.com.ua/ukrmova/derivation/index.html> (дата звернення: 16.06. 2023).
- Українські прізвища. URL: https://www.wikiwand.com/uk/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96_%D0%BF%D1%80%D1%96%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%B0 (дата звернення: 17.06.2023).
- Худаш, М. Л. (1977). З історії української антропонімії. Київ : Наукова думка. 235 с.

REFERENCES

- Varchenko, I. (1968). Do osnov naukovooho vchennia suchasnykh ukrainskykh pryzvyshch. *Redko Yu. K. Dovidnyk ukrainskykh pryzvyshch*. Kyiv : Radianska shkola. S. 3–29 [in Ukrainian].

- Horpynych, V. (2009). Osnovni pryntsyropy doslidzhennia suchasnykh pryzvyshch Ukrainy. *Ukrainska mova*. № 4. S. 18–27. [in Ukrainian].
- Horpynych, V. O., Korniienko A. I. (2012). Antroponimiia Dniprovskoho Pryporizhzhia i sumizhnykh rehioniv Ukrainy : Slovnyk. Dnipropetrovsk : Porohy. 237 s. [in Ukrainian].
- Karas. URL: <https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81> (data zvernennia: 18.06.2023).
- Karta poshyrennia pryzvyshch Ukrainy. URL: <https://ridni.org/karta/> (data zvernennia: 16.06.2023).
- Popovskyi, A. (2020). Deshchytisia pro ukraïnski pryzvyshcha: Monohrafiia. Dnipro : Lira. 300 s. [in Ukrainian].
- Pradid, Yu. F. (2022). Osoblyvosti tvorennia pryzvyshch, pokhidnykh vid pryzvyshcha *Did* (na materiali pryzvyshch, poshyrenykh v Ukraini). *Filolohichni chasopys : naukovyi zhurnal*. Uman : VPTs «Vizavi». Vyp. 2 (20). S. 62–83. [in Ukrainian].
- Pradid, Yu. F. (2022). Osoblyvosti tvorennia pryzvyshch, pokhidnykh vid pryzvyshcha Zoria, ta yikh terytorialna poshyrenist. *Zapysky z onomastyky*. Vyp. 25. Odesa. S. 87–117. [in Ukrainian].
- Pradyd Y. F. (2022). Osoblyvosti tvorennia pryzvyshch, pokhidnykh vid pryzvyshcha Zirka, ta yikh terytorialna poshyrenist. *Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho*. Serii : Filolohiia (movoznavstvo). 2023. Vyp. 35. S. 79–90. [in Ukrainian].
- Pradid, Yu. F. (2021). Patronimichni pryzvyshcha (na materiali ukraïnskykh variantiv khrystyianskykh imen). *Ukrainske movoznavstvo*. Kyiv. Vyp. 1(50). S. 28–45. [in Ukrainian].
- Pradyd Y. F. Sposoby tvorennia pryzvyshch mikrohrupy «Batko»: na materiali pryzvyshch, poshyrenykh v Ukraini. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu*. Serii : Filolohiia. Na poshanu Ivana Chendeia (do 100-richchia z dnia narodzhennia). Vyp. 1 (47). S. 225–230. [in Ukrainian].
- Pradid, Yu. F. (2022). Sposoby tvorennia pryzvyshch, pokhidnykh vid apeliatyva *did*. *Mova. Literatura. Folklor*. Zaporizhzhia. № 1. S. 42–52. [in Ukrainian].
- Redko, Yu. K. (1966). Suchasni ukraïnski pryzvyshcha. Kyiv : Naukova dumka. 216 s. [in Ukrainian].
- Ridni. UPL: <https://ridni.org/> (data zvernennia: 19.05.2023).
- Ukrainska onomastyka : bibliohrafichni pokazhchyk. (2013) / uklad.: S. O. Verbych, I. V. Yefymenko, I. M. Zheliezniak. Kyiv. 366 s/ [in Ukrainian].
- Ukrainskyi slovotvir : slovnyk-dovidnyk. URL: <https://subject.com.ua/ukrmova/derivation/index.html> (data zvernennia: 16.06.2023).
- Ukrainski pryzvyshcha. URL: https://www.wikiwand.com/uk/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96_%D0%BF%D1%80%D1%96%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%B0 (data zvernennia: 17.06.2023).

Khudash, M. L. (1977). Iz istorii ukrainskoї antroponimii. Kyiv : Naukova dumka. 235 s.

АНОТАЦІЯ

Вступ. Дослідження антропонімів узагалі й прізвищ зокрема — одна з актуальних проблем сучасної української ономастичної науки, яка має важливе теоретичне і практичне значення не лише для мовознавства, але й для історії, географії, народознавства. Незважаючи на пильну увагу українських учених до вивчення різноманітних аспектів антропоніміки в кін. ХХ — на поч. ХХІ ст., слід сказати, що дослідження антропонімів окремих мікросистем, як-от населених пунктів, соціальних груп і, особливо, прізвищ, похідних від окремих назв, перебуває лише на початковому етапі.

Мета. Мета статті — дослідити місце прізвищ прізвищевої мікросистеми «Карась (карас)» у системі українських прізвищ, описати способи їх творення, вирізнити афікси, за допомогою яких утворилися прізвища цієї мікросистеми, проаналізувати їхню поширеність на теренах України.

Матеріали та методи. Джерелом фактичного матеріалу послужили матеріали інтернет-сайту «Рідні» (Рідні), на якому зафіксовано 876 тис. прізвищ мешканців України, з яких лише 77 прізвищ належать до прізвищевої мікросистеми «Карась (карас)». Як основний у статті використано описовий метод і його основні прийоми: інвентаризація та систематизація мовного матеріалу в синхронії.

Результати. Результатом проведеного дослідження є встановлення місця прізвищевої мікросистеми «Карась (карас)» у системі українських прізвищ, описання способів творення прізвищ цієї мікросистеми, вирізнення афіксів, за допомогою яких утворилися ці прізвища, визначення меж поширеності прізвищ прізвищевої мікросистеми «Карась (карас)» на теренах України.

Висновки. Проведений аналіз прізвищ прізвищевої мікросистеми «Карась (карас)», дав підстави резюмувати, що хоч ця мікросистема є порівняно нечисленною, але натомість досить різноманітною за способами і засобами творення.

Найпоширенішим прізвищем цієї мікросистеми є прізвище Карась (3 550 носіїв), яке займає 1 125 місце в загальному списку мешканців України, а найбільше похідних прізвищ утворено від прізвища Карас (18 прізвищ).

Найпоширенішим способом творення прізвищ прізвищевої мікросистеми «Карась (карас)» є суфіксальний (45 прізвищ). Найчастіше для творення таких прізвищ використано суфікси -ов (7 випадків), -енк (-єнк) (5 випадків), -ськ-, -ич (-іч) (по 4 випадки). 19 прізвищ утворено флексійним способом. Серед мешканців України 11 носіїв подвійного прізвища.

Із 77 прізвищ прізвищевої мікросистеми «Карась (карас)», які поширені в Україні, 35 або 45,45 відсотка є зросійщеними, тобто такими, що з'явилися в українській мові під впливом російської.

Надалі потребують вивчення проблеми походження, особливостей творення і поширення на теренах України прізвиськ, похідних від інших назв річкових і морських риб, у т. ч. й у порівняльному аспекті, та деякі інші проблеми.

Ключові слова: карась, карас, особливості творення, суфіксальний спосіб, морфемний суфікс, словотворчий суфікс, поширеність на теренах України.

Стаття надійшла 1 липня 2023 р.

Інформація про автора:

Юрій ПРАДІД

доктор філологічних наук, професор, м. Львів, Україна, e-mail: ypradid1@gmail.com; ORCID ID: 0000–0002–5842–9227

Note on Contributor:

Yuriy PRADID

Doctor of Philology, Professor, L'viv, Ukraine, e-mail: ypradid1@gmail.com; ORCID ID: 0000–0002–5842–9227